

מחברת בחינה

שלום לך הנבחן !

קרא בעיון את ההוראות בדף זה ונהג בדיוק לפיהן. אי מילוי ההוראות עלול לגרום תקלולן שונות ואף להביא לידי פסילת בחינתך. הבחינה נועדה לבדוק את הישגיך האישיים, ולכן עבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ע"י קבלת חומר כתוב או בשיחות בע"פ, ואין לעזור לנבחנים אחרים גם אם פנו אליך.

אבל להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות מכשירי קשר למיניהם וכו' – פרט ל"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד.

אם ברשותך חומר עזר שאינו מותר בשימוש, מסור אותו לידי המשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר שסיימת את כתיבת הבחינה, מסור את המחברת לידי המשגיח ועזוב בשקט את חדר הבחינה.

אנא הקפד על טוהר הבחינות!

הוראות לנבחן אקסטרני

1. ודא כי במדבקה שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים ופרטי השאלון שתיבחן בו, והדבק אותה על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך.
2. אם לא קיבלת מדבקה, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחן אינטרני

1. ודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים פרטין האישיים, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון שתיבחן בו.
2. הדבק על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך מדבקת נבחן (ללא שם) ומדבקת שאלון.
3. אם לקיבלת מדבקות, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחנים

1. אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו), היות וחלק זה לא יסרק.
2. עמודים ששימשו כדפי טיוטה, יש לציין בראש העמוד את המילה טיוטה.
3. אין להשתמש בטיפקס במחברת הבחינה. אם ברצונך למחוק – העבר קו או (X) על הכתוב.
4. במחברת הבחינה יש לכתוב **בעט** בלבד.
5. **אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.**
6. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, על מנת למנוע עיכובים בזיהוי הנבחן וברישום הציונים.

ב ה צ ל ה !

--

הערכה שלישית

--

הערכה שניה

--

הערכה ראשונה

 12 סמל 17 רמ המודג ש המשאלון ויחידות לימוד اسم النموذج والوحدات التعليمية הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان	 18 מועד 21 מוד 23 מס' תעודת זהות 31 רמ ההויה 32 סמל ב"ס 37 רמ המדרסה הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)	מדבקות לנבחן אינטרני ملصقة ممتحن داخلي
 12 סמל 17 רמ המודג ש המשאלון ויחידות לימוד اسم النموذج والوحدات التعليمية הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان	 18 מועד 21 מוד 23 מס' תעודת זהות 31 רמ ההויה 32 סמל מרב"ח 37 רמ מרכז המאמחן הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)	מדבקות לנבחן אקסטרני ملصقة ممتحن خارجي

מחברת בחינה אחידה - משבצות - אקסטרני/אינטרני
دفتر امتحان موحد - مربعات - خارجي/داخلي

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף.
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحن!

اقرأ بتمعن التعليمات في هذه الصفحة واعمل وفقاً لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء امتحانك. أعد الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك اعمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير بواسطة الحصول على مواد مكتوبة أو الحديث، كما لا يُسمح مساعدة ممتحنين آخرين، حتى لو توجهوا إليك.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم، أجهزة اتصال بأنواعها وما شابه - إلى غرفة الامتحان ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. إذا كانت لديك مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها، سلمها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد أن تنتهي من كتابة الامتحان، سلم الدفتر للمراقب، وغادر غرفة الامتحان بهدوء.

نرجو التقيد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للممتحن الداخلي

تعليمات للممتحن الخارجي

1. تأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها، وبأن تفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمْتَحَن به مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلت عليها.
2. ألصق على غلاف الدفتر، في المكان المخصص لذلك، ملصقة ممتحن (بدون اسم) وملصقة نموذج امتحان.
3. إذا لم تحصل على ملصقات، اكتب بخط يد التفاصيل في المكان المخصص لملصقة الممتحن.
1. تأكد بأن تفاصيلك الشخصية وتفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمْتَحَن به مطبوعة على الملصقة التي حصلت عليها، وألصقها على غلاف الدفتر، في المكان المخصص لذلك.
2. إذا لم تحصل على ملصقة، اكتب بخط يد التفاصيل في المكان المخصص لملصقة الممتحن.

تعليمات للممتحنين

1. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
2. اكتب كلمة "مسودة" في رأس كل صفحة تستعملها مسودة.
3. لا يُسمح استعمال التبيكس (спрей) في دفتر الامتحان. إذا أردت المحو - مرر خطاً أو ضع (X) على المكتوب.
4. يجب الكتابة في دفتر الامتحان بقلم حبر فقط.
5. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
6. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الممتحن وفي تسجيل العلامات.

نتمنى لك النجاح!

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים דרוזיים
ב. בגרות לנבחנים חיצוניים דרוזים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ו, 2016
מספר השאלון: 66,907531

עברית לבתי ספר דרוזיים

3 יחידות לימוד

חובה בכל הרמות

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון	—	הבעה והבנה	—	$(15+20)$	—	35 נקודות
פרק שני	—	לשון	—	$(5+10+5+5)$	—	25 נקודות
פרק שלישי	—	תנ"ך	—	(15×1)	—	15 נקודות
פרק רביעי	—	שירה	—	(25×1)	—	25 נקודות
	—	סה"כ	—		—	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות:

- (1) יש לענות על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.
- (2) לכתובת טיוטה לחיבור אפשר להשתמש בעמוד 5 של השאלון.
- (3) לכתובת טיוטה לכל מטרה אחרת אפשר להשתמש בעמוד 20 (עמוד אחרון) של השאלון.
- (3) בכתובת החיבור התרכז בנושא, הימנע מהקדמות ארוכות, מסטיות מהנושא ומחזרות על הרעיונות.
- (4) שים לב לכתב, לכתוב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

הערה: בקטע מן התנ"ך בא השם המפורש בצורת ה'.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון — הבעה והבנה (35 נקודות)

בפרק זה עליך לכתוב חיבור על אחד מן הנושאים 1-4, וגם לענות על שאלה 5.

כתוב (בעמודים 3-4) חיבור על אחד מן הנושאים 1-4. (20 נקודות)

1. פרסומות של מוצרי מזון לא בריאים המיועדות לילדים

לפני כמה שנים הציגו לקבוע בחוק שחברות המפרסמות לילדים מוצרי מזון לא בריאים יידעו את הציבור שצריכה מופרזת של מוצרי מזון כאלה פוגעת בבריאות. כמו כן הציג המחוקק ששידור פרסומות כאלה יותר רק משעה תשע בערב.

כתוב חיבור. בחיבורך הבע את דעתך אם נכון להטיל מגבלות על פרסומות של מוצרי מזון לא בריאים המיועדות לילדים באמצעות חקיקה, כדי להגביל את הצריכה של מוצרים אלה. נמק את דעתך.

2. שקיות ניילון

שקיות הניילון (פלסטיק) גורמות לזיהום הסביבה מכיוון שהחומרים שהשקיות עשויות מהם אינם מתפרקים בטבע.

בזמן האחרון נעשו שקיות הניילון לאחד ממפגעי הסביבה העיקריים. הן מצטברות ונערמות לאשפה בכל מקום: במסלולי הטיולים, בחופי הים וברחובות העיר.

כתוב חיבור. בחיבורך הצע דרכים לצמצום הצריכה של שקיות הניילון ולצמצום זיהום הסביבה שהן גורמות. בסס את דבריך על דוגמאות.

3. אלימות בבית הספר

אלימות בבית הספר היא תופעה נפוצה, והיא יכולה להשפיע על התלמידים ועל המורים כאחד.

כתוב חיבור. בחיבורך הצג שני גורמים לאלימות בבית הספר, והסבר אותם. הצע דרכים להתמודד עם תופעת האלימות בבית הספר.

4. מכתב

כתוב מכתב תלונה למנהל קניון, והבע בו את דעתך על התופעה של עישון שלא כחוק בתוך הקניון. הצע למנהל הקניון דרכים לאכוף את החוק וכן דרכים להתמודד עם התופעה.

/המשך בעמוד 3/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا تكتب في هذه المنطقة

המשך

This image shows a single page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for writing. There are no margins, text, or other markings on the page.

ענה על שאלה 5. (15 נקודות)

5. קרא את הקטע שלפניך, וענה על הסעיפים א-ג שאחרינו.

הסוף למצוקת החניה?

לפי מחקר שנערך בשנת 2014, כשני מיליון וחצי כלי רכב פרטיים גודשים את כבישי ישראל. נתונים אלה מלמדים על גידול שנתי של שלושה אחוזים במספר המכוניות הפרטיות בישראל. כמו כן על פי המחקר, שיעור המשתמשים בתחבורה הציבורית בישראל הוא כ-32%, שהוא מן הנמוכים בעולם.

5 נוסף על כך בערים הגדולות בארץ, בעיקר באזורי מגורים, יש מחסור בתשתיות תחבורה בכלל, ובמקומות חניה בפרט. בשל מחירי הקרקע הגבוהים והמחסור בשטחים לבנייה במרכזי הערים הגדולות אין אפשרות לבנות מגרשי חניה על פני הקרקע. מצוקת החניה היא אחד החסמים העיקריים בקבלת היתר בנייה עבור מיזמי בנייה (פרויקטים) חדשים. במקרים רבים רק מציאת פתרון למצוקה זו מאפשרת את התחלת המיזם.

10 חניון רב־בטי הוא אחד הפתרונות, והוא כבר מיושם בכמה ארצות. חניון רב־בטי הוא מִתְקָן שעשוי בטון ומוטמן מתחת לאדמה. במתקן יש כמה קומות, ובכל קומה יש תאי חניה. רובוט מזהה את המכונית, בוחן את מידותיה ומעלה אותה על רשת של מְסוּעִים וּמַעֲלִיּוֹת (شبكة أشرطة ناقلة ומסעדים). באמצעות רשת זו המכונית מובלת לחניה פנויה, באחת מִקוֹמוֹת החניון. כאשר בעל המכונית חוזר, הרובוט שולף את המכונית ומעלה אותה חזרה לפני הקרקע.

15 לדברי מומחה בתחום מתקני החניה הרב־בטיים, בעלי המכוניות היו מעדיפים להחנות את מכוניתם בחניה על פני הקרקע בעצמם, אולם הם יודעים שבאזורים שיש בהם מחסור במקומות חניה אין חלופה אחרת.

20 נראה שהחניונים הרב־בטיים מציעים פתרון מושלם – המכוניות מאופסנות מתחת לאדמה, הרחוב חוזר לתושבים: במקום חניות יש גינות ובמקום כלי רכב יש ספסלים. לא עוד שיטוט של דקות ארוכות בחיפוש מקום חניה, וכמובן ירידה בזיהום האוויר. אך לא כולם רואים בעין יפה את הקמת החניונים הרב־בטיים. יש הסבורים כי להגדלת היצע החניה במרכזי הערים הגדולות יש בעיקר חסרונות. לדבריהם, הגדלת מספר מקומות החניה תגדיל את מספר המכוניות שייכנסו לעיר ותקטין את מספר המשתמשים בתחבורה הציבורית: אם נהג יודע שיש לו מקום חניה ביעד שאליו הוא נוסע, הוא יבחר לנסוע בכלי רכב פרטי.

30 האם אפשר לפתור את מצוקת החניה רק בהוספת שטחי חניה? אנשי מקצוע מתחום תכנון התנועה בטוחים כי רק גישה כוללת, המתחשבת בכל הגורמים המשפיעים על התחבורה במרכזי הערים הגדולות, כמו תחבורה ציבורית ותשתיות תחבורה, תביא לפתרון מצוקת החניה בארץ לטווח הארוך.

(מעובד על פי אסף בן־נריה, "רובוט או אוטובוס?", זווית, אוחר ב-12/1/2016)

/המשך בעמוד 7/

ענה על שלושת הסעיפים א-ג (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

שים לב: העתקה מן הקטע של משפטים מיותרים תגרום להפחתת נקודות.

א. (1) על פי הקטע, מהו חניון רובוטי? (2 נקודות)

(2) על פי הקטע, הסבר כיצד חניון רובוטי יכול להקל את מצוקת החניה במרכזי הערים הגדולות. (3 נקודות)

ב. (1) על פי הקטע, מהי טענת המתנגדים להגדלת מספר מקומות החניה במרכזי הערים הגדולות? ציין נתונים (שורות 1-4) התומכים בעמדת המתנגדים, והסבר כיצד נתונים אלה תומכים בעמדתם. (4 נקודות)

(2) על פי שורות 28-31, אין די בחניון הרובוטי כדי לפתור את מצוקת החניה. הסבר קביעה זו. (3 נקודות)

ג. לפניך שלושה משפטים (1)-(3) המבוססים על הקטע, ובכל אחד מודגשת מילה. בכל משפט הסֵבֵר בעברית או בערבית את המילה המודגשת, לפי המשמעות שלה במשפט. (3 נקודות)

(1) מצוקת החניה היא אחד החסמים העיקריים בקבלת היתר בנייה. (שורה 8)
חסמים:

(2) הרובוט שולף את המכונית ומעלה אותה חזרה לפני הקרקע. (שורה 16)
שולף:

(3) רק גישה כוללת [...] תביא לפתרון מצוקת החניה בארץ. (שורות 29-31)
מצוקה:

פרק שני – לשון (25 נקודות)

ענה על ארבע השאלות 6-9.

6. לפניך חמישה משפטים, א-ה. בכל אחד מהם עליך לבנות פועל מתאים, לפי הנתונים שבסוגריים.
- כתוב במקומות הריקים את הפועל בצורתו המתאימה למשפט. אינך צריך לנקד.
- פעלים בבניינים פֻעַל, פָּעַל, הִפְעֵל **כתוב בכתב מלא**: פיעל, פועל, הופעל,
- וגם פעלים בבניין נפעל בעתיד, בציווי ובצורת שם הפועל **כתוב בכתב מלא**, לדוגמה: תיכנס, היכנס, להיכנס.
- (5 נקודות)

- א. העיריות אינן יכולות [ע-ל-מ, התפעל, שם הפועל] מן המחסור בתשתיות במרכזי הערים הגדולות.

הפועל: _____

- ב. המכוניות שבחניון הרובוטי [ס-ד-ר, פועל, הווה] בתאי חניה.

הפועל: _____

- ג. בעתיד [פ-ת-ר, פעל / קל, עתיד] החניונים הרובוטיים את מצוקת החניה בערים רבות בעולם.

הפועל: _____

- ד. העירייה [נ-כ-ר, הפעיל, עבר] בחשיבות החניון הרובוטי לפתרון מצוקת החניה בעיר.

הפועל: _____

- ה. פקחי העירייה [ד-ר-ש, נפעל, הווה] לעמוד על רגליהם שעות רבות.

הפועל: _____

7. לפניך חמישה משפטים, א-ה. בכל משפט יש פועל מודגש, ואליו מכוונים שני סעיפים. בכל אחד מן הסעיפים (1)-(10) כתוב את ההשלמה הנכונה. (5 נקודות)

א. שני מיליון וחצי כלי רכב פרטיים גִּדְּשׁוּ את כבישי ישראל בשנת 2014.

(1) השורש של הפועל גִּדְּשׁוּ הוא _____.

(2) הבניין של הפועל גִּדְּשׁוּ הוא _____.

ב. אין אפשרות לבְּנוֹת מגרשי חניה על פני הקרקע בערים הגדולות.

(3) השורש של הפועל לבְּנוֹת הוא _____.

(4) הבניין של הפועל לבְּנוֹת הוא _____.

ג. הרובוט מְזַהֵה את המכונית ובוחר את מידותיה.

(5) השורש של הפועל מְזַהֵה הוא _____.

(6) הבניין של הפועל מְזַהֵה הוא _____.

ד. חניונים רובוטיים נְפֻצִים במקומות רבים בעולם.

(7) השורש של הפועל נְפֻצִים הוא _____.

(8) הבניין של הפועל נְפֻצִים הוא _____.

ה. שימוש ברובוטים בחניונים תת־קרקעיים יורִיד את רמת זיהום האוויר.

(9) השורש של הפועל יורִיד הוא _____.

(10) הבניין של הפועל יורִיד הוא _____.

8.

לפניך עשרה משפטים א-י, ובכל אחד מהם שתי מילים (או צירופים) מנוקדות, אך רק אחת מהן נכונה בהגייתה או בהקשר שלה במשפט. בכל משפט הקף את המילה הנכונה.
(10 נקודות)

- א. גם בצומת מְרַמְזֶרֶת / מְרַמְזֵר על הנהג להיות עֲרִנִי.
- ב. שכפלתי את המפתחות שלי מכיוון ש הֵם / הֵן אבדו לי כמה פעמים.
- ג. הַשְׁכַּרְתִּי / שְׁכַרְתִּי דירה מקרוב משפחה.
- ד. מחירי הירקות היום גבוהים פי שְׁלוּשָׁה / שָׁלוֹשׁ ממחירם בתקופה זו בשנה שעברה.
- ה. הכינוס הַעֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ / הָעֲשָׂרִים וְשֵׁשִׁי של עובדי משרדי הממשלה ייערך בשבוע הבא.
- ו. הָעִיר הָעֵתִיקָה / עִיר הָעֵתִיקָה בירושלים מוקפת חומה.
- ז. תפקיד הרופא הוא לְרַפּוֹת / לְרַפֵּא חולים.
- ח. אני יָבוֹא / אָבוֹא לפגישה בשעה היעודה.
- ט. לפני שנכנסים לדירה חדשה, כדאי להזמין צָבָעִי / צָבַע שיסייד את הקירות.
- י. עבודת מחקר טובה מְסַתֶּמֶכֶת / מְסַתֶּמֶכֶת על מקורות רבים.

/המשך בעמוד 11/

9. לפניך חמישה סעיפים, א-ה, ובכל אחד מהם שאלה. לכל שאלה מוצעות ארבע אפשרויות לתשובה, אך רק אחת מהן נכונה.

בכל אחד מן הסעיפים הקף את התשובה הנכונה.

(5 נקודות)

א. באיזו מילה ההטעמה מלעילית?

- (1) נָהַר (2) בָּרַג (3) גָּלִידָה (4) יָנַבַל

ב. באיזו מילה צריך לסמן מפיק?

- (1) הַגְבִּייה (2) יִלְדִיָה (3) רָצְתָה (4) גְבוּהָה

ג. במילה הַדִּיֵן יש שני דגשים.

הקף את המשפט הנכון.

- (1) שני הדגשים הם דגשים חזקים משלימים.
(2) הדגש הראשון הוא דגש קל.
(3) הדגש השני הוא דגש חזק תבנית.
(4) הדגש השני הוא דגש חזק משלים.

ד. באיזו מילה יש שווא נע?

- (1) מְסַפֵּר (2) הַגְדֵּרָה (3) תִּקְשָׁרֶת (4) הַמְנָעוֹת

ה. באיזו מילה האות מ"ם אינה אות שורש?

- (1) מְתִיחָה (2) מְכִירָה (3) מְרִיבָה (4) מְצִיָּאָה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

פרק שלישי – תנ"ך (15 נקודות)

ענה על שאלה 10.

10. ענה על כל הסעיפים א-ג.

קרא את הקטע שלפניך משמות, פרק כ', וענה על הסעיפים שאחריו.

פסוקים א'-י"ד

- א וידבר אלהים את כל־הדברים האלה
 ב לאמר: אֲנִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
 ג מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: לֹא־יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
 ד עֲלֵפְנֵי: לֹא־תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל
 ה וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ: לֹא־
 ו תִּשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא
 ז פֶּקֶד עֵינַי אֶת עַל־בָּנִים עַל־שְׁלִשִׁים וְעַל־רִבְעִים לִשְׁנָאִי:
 ח וְעַתָּה חֹסֵד לְאַלְפִים לְאֵדָבִי וּלְשִׁמְרֵי מִצְוֹתַי: לֹא
 ט תִּשָּׂא אֶת־שֵׁם־ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא כִּי לֹא יִנָּקֶה ה' אֶת
 י אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לְשׁוֹא:
 יא וְזָכֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל־
 יב מְלָאכָתְךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַה' אֱלֹהֶיךָ לֹא־תַעֲשֶׂה כָּל־
 יג מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עֲבָדְךָ וְאִמָּתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר
 יד בְּשַׁעְרֶיךָ: כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה ה' אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ
 טו אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ
 טז ה' אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ: כִּבֵּד אֶת־אָבִיךָ
 יז וְאֶת־אִמְךָ לְמַעַן יֵאָרְכּוֹן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־ה' אֱלֹהֶיךָ
 יח נָתַן לְךָ: לֹא תִרְצַח לֹא תִגְנֹב
 יט תַּעֲנֶה בְּרַעְךָ עַד שָׁקֶר: לֹא
 כ תַּחְמוֹד בֵּית רֵעֶךָ לֹא
 כא תַּחְמוֹד אִשֶּׁת רֵעֶךָ וְעַבְדּוֹ וְאִמָּתוֹ וְשׁוֹרֹו וַחֲמֹרֹו וְכָל אֲשֶׁר
 כב לְרֵעֶךָ:

(שים לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא.)

- א. (1) על פי פסוק ב', חל שינוי במעמד החברתי של בני ישראל.
מהו השינוי שחל במעמדם? הסבר את הגורם לשינוי זה. (4 נקודות)

- (2) שני הדיברות הראשונים חוללו מהפכה דתית בקרב העמים שחיו באזור
בתקופה שבה ניתנו עשרת הדיברות.
הסבר במה מהפכה זו באה לידי ביטוי. (4 נקודות)

- ב. על פי תורת הגמול, אדם מקבל שכר או עונש על מעשיו (קיום או אי-קיום מצוות).
בחר בשניים מן הדיברות שיש בהם גמול. ציין מה הם הדיברות שבחרת, והסבר את
הגמול שבכל אחד מהם. (4 נקודות)

- ג. הסבר בעברית במילים שלך את המשמעות של המילים (או צירופי המילים)
המסומנות בקו, בפסוקים (1)-(3) שלפניך. (3 נקודות)

- (1) "כִּי אֶנְכִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא פֶּקֶד עוֹן אָבֹת" (פסוק ה')

פֶּקֶד: _____

- (2) "לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא" (פסוק ז')

לְשׁוֹא: _____

- (3) "וְגֵרָף אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ" (פסוק י')

בִּשְׁעָרֶיךָ: _____

פרק רביעי — שירה (25 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 11-13.

11. קרא את השיר שלפניך, וענה על סעיפים א-ג שאחריה.

לתמונת אָמָא / לאה גולדברג

בית 1 תְּמוֹנֶתְךָ כֹּה שְׁלוֹה. אֶת אַחֲרֶת:
קִצֵּת גָּאָה וּנְבוֹכָה עַל שְׁאֵת — אִמִּי.
מְלִיָּה בְּדַמְעָה וּבְחִיּוֹף מוֹתֶרֶת
וּמַעוֹלָם אֵינֶךָ שׁוֹאֵלֶת: „מִי?”

בית 2 לֹא תִמְהָתִי, לֹא רִגְזֶתִי, עַתָּה בָּאתִי אֵלֶיךָ
מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ וְאִמְרָתִי: „תִּנִּי!”
אֶת הַכֹּל הֵבֵאת לִי בְּמוֹ יָדֶיךָ
רַק מִפְּנֵי שְׁאֵנִי — אָנִי.
בית 3 וְיֹתֵר מִמֶּנִּי אֶת הַיּוֹם זֹכֶרֶת
אֶת יְגוֹן־יְלָדוּתִי, וְנִפְשֶׁךָ כְּבֹר פְּתָרָה:
עַתָּה תָּבוֹא אֵלַיִךְ הַבַּת הַבּוֹגֶרֶת,
הִיא תָּבִיא אֶת יְאוֹשׁ תּוֹנֶתָה שְׂבִגְרָה.
בית 4 כֵּן. אָבוֹא רְצוּצָה וְלֹא אֶשְׁאַל לְשְׁלוֹמֶךָ.
לֹא אֲבַכָּה בְּחִיקֶךָ, לֹא אֶלְחָשׁ: „אִמִּי!”
אֶת תְּדַעִי:
זֶה שֶׁעֲבַנִּי הָיָה לִי יָקָר מִמֶּךָ
וְלֹא תִשְׁאַלֵּנִי: „מִי?”

ענה על שלושת הסעיפים א-ג (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

א. על פי בתים 1-3, הסבר מה מאפיין את היחס של האם כלפי בתה, כפי שעולה מדברי הבת.

הבא מכל אחד מן הבתים 1-3 משפט אחד המעיד על היחס שציינת, והסבר כל אחד מן המשפטים (סה"כ — שלושה משפטים).
(10 נקודות)

/המשך בעמוד 15/

ב. על פי השיר, הסבר מהו היחס של הבת המתבגרת כלפי אמה.
הדגם את דבריך מן השיר.
(8 נקודות)

ג. בית (1) ובית (4) מסתיימים במשפט דומה:

וּמַעֲזוֹלִים אֵינָךְ שׁוֹאֵלָת: „מִי?” (בית 1)
וְלֹא תִשְׁאַלֵנִי: „מִי?” (בית 4)

יש הטוענים שבשורות אלה מתבטאים מתחים בין האם לבת, ויש הטוענים שבשורות אלה מתבטאת דווקא קרבה ביניהן.
באיזו מן הטענות אתה תומך? נמק את דבריך על פי השיר.
(7 נקודות)

12. קרא את השיר שלפניך, וענה על סעיפים א-ג שאחריה.

רגע אחד / נתן זך

בית 1 רגע אחד שקט בבקשה. אנא. אני

רוצה לומר דבר מה. הוא הלך
ועבר על פני. יכלתי לגעת בשולי
אדרכתו. לא נגעתי. מי יכול היה
לדעת מה שלא ידעתי.

בית 2 החול דבק בבגדיו. בזקנו

הסתבכו זרדים. כנראה לן
לילה קדם בתבן. מי יכול היה
לדעת שבעוד לילה יהיה
ריק כמו צפור, קשה כמו אבן.

בית 3 לא יכלתי לדעת. אינני מאשים

אותו. לפעמים אני מרגיש אותו קם
בשנתו, סהרורי כמו ים, חולף לידי, אומר
לי בני.
בני. לא ידעתי שאתה, במדה כזאת, אתי.

ענה על שלושת הסעיפים א-ג (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

- א. (1) על פי הבית הראשון בשיר, מהו היחס של המשורר כלפי אביו?
הבא מן השיר ביטויים שאפשר ללמוד מהם על יחס זה, והסבר אותם.
(8 נקודות)

(2) בבית הראשון כתוב:

יְכַלְתִּי לְנֶעֱת בְּשׁוּלִי

אֲדַרְתּוֹ. לֹא נִגְעָתִי.

על פי שורות אלה, מהי התחושה של המשורר בנוגע ליחסיו עם אביו?

(5 נקודות)

ב. על פי בית 2, תאר את דמות האב. הדגם את דבריך. (5 נקודות)

ג. לפניך שתי מובאות מן השיר:

בית 1: מִי יָכוֹל הָיָה

לְדַעַת מָה שְׁלֹא יִדְעָתִי.

בית 3: לֹא יְכַלְתִּי לְדַעַת.

בכל אחת מן המובאות באה לידי ביטוי ידיעה בנוגע לאב.

מהי הידיעה בכל אחת מן המובאות? (7 נקודות)

13. קרא את השיר שלפניך, וענה על הסעיפים א-ג שאחריו.

עוד חוזר הנגון / נתן אלתרמן

בית 1 עוד חוזר הנגון שזנחת לשוא

והדרך עודנה נפקחת לארץ

וענן בשמי ואילן בגשמי

מצפים עוד לך, עובר ארח.

בית 2 והרוח תקום ובטיסת נדנדות

יעברו הברקים מעליך

וכבשה ואילת תהיינה עדות

שלטפת אותן והוספת לכת — —

בית 3 — — שידיד ריקות ועירך רחוקה

ולא פעם סגדת אפים

לחרשה ירקה ואשה בצחוקה

וצמרת גשומת עפעפים.

ענה על שלושת הסעיפים א-ג (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו).

א. (1) מה מסמלים הניגון, הדרך ועובר האורח בשיר? (6 נקודות)

(2) על פי בית 1, מהו ייעודו של המשורר?

הסבר את השורה הראשונה בשיר: עוד חוֹזֵר הַנִּגּוֹן שְׁזָנְחָה לְשׁוֹא
(4 נקודות)

ב. על פי בית 2, מהו אורח החיים שהייעוד של המשורר מכתוב לו? (4 נקודות)

ג. (1) על פי בית 3, על מה ויתר המשורר כדי להגשים את ייעודו?

הדגם את דבריך והסבר אותם, על פי בית 3.

(6 נקודות)

(2) הסבר את המטפורה "צמרת גשומת עֶפְפִּים" שבשורה האחרונה. (5 נקודות)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

/בהמשך דף טיוטה/

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.

בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.

بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"